

P0195 Vårdaren

PM Trafik och parkering - Kvarteret Vårdaren 1

1. Bakgrund

Arbetarebostadsfonden planerar nya flerbostadshus på fastigheten Vårdaren 1 i Vällingby. Med anledning av det kommer gatunätet inom fastigheten att förändras. Trafikflödena i området ökar.

2. Syfte

Syftet med detta PM är att redogöra för de trafiklösningar som nybyggnationen innebär, som underlag för Stockholms stad i samband med start av upprättande av ny detaljplan. PM-et ska redogöra för att nödvändiga funktioner är lösta eller kan lösas med god standard.

3. Trafikalstring

Den nya bebyggelsen innebär ökad trafik i närområdet. Trafikalstringen per person påverkas av flera faktorer. För planområdet är boendes ålder, hushållsstorlek, pris och utbud på p-platser för bil samt kollektivtrafikutbudets utveckling de viktigaste faktorerna.

Schablonmässigt beräknas bebyggelsen alstra 2,3 resor per invånare och dygn¹. Huvuddelen av resorna, 1,4 resor per dygn i snitt sker med kollektivtrafik, cykel och kollektivtrafik. Om bebyggelsen antas alstra 0,8 bilresor per person och har en genomsnittlig beläggning per bil på 1,3 personer ger det ca 200 bilrörelser (160 lägenheter a 2 personer * 0,8/1,3).

Alla de boendes bilresor utgår inte från bostaden. Det tas dock ut av att bilburna besökande och leveranser till området inte finns med i schablonen.

ICA-butiken på Söderberga allé flyttas till nytt läge i ett nytt hus längs samma gata. Butikens yta ökas, från 500 kvm till 1 200 kvm. Det förväntas inte påverka biltrafikalstringen nämnvärt. Antalet inköpsresor med bil och kollektivtrafik hos boende minskar när fler får kort gångavstånd till en butik med bredare utbud. Boende kan ersätta en del resor till stora livsmedelsbutiker i t.ex. Vällingby centrum.

¹ Baserat på data från Resvanor i Stockholms län. Trafikförvaltningen Rapport daterad 2016-04-19.

Trafikutredningsbyråns bedömning är att gator inom området kan utformas för att åstadkomma hög kvalitet för rörelse till fots och för vistelse. Biltrafikalstringen är i sig inte dimensionerande inom planområdet.

4. Gatuutformning

4.1. Söderberga gårdsväg

Befintlig situation

Körbanans bredd varierar något men är typiskt cirka 6 m. Till det kommer trottoar eller gångbana på västra sidan. Gångbanan går på ett par platser runt p-platser vilket i någon mån ger en mindre god vinterdrift och komfort. Gatan ligger på kvartersmark. Ingen hastighetsgräns är uppskyldad. Sopbil vänder idag vid parkering i norra änden av gatan (t-vändning).

Söderberga gårdsväg är bostadsområdets huvudsakliga entré för motortrafik och även en viktig länk för rörelser till fots och med cykel.



Figur 1. Söderberga gårdsväg. Vy tagen mot söder i december 2018. Foto: Trafikutredningsbyrån.

Gatan har funktioner för angöring, parkering, sophämtning och vid akutfall räddningsfordon. Ungefär 180 markparkeringsplatser för boende nås via gatan. Därutöver används gatans södra ände som entré till garage och ytparkering för boende invid Söderberga allé.

Trafikutredningsbyrån bedömer att antalet motorfordonsrörelser till 200-400 rörelser per vardagsdygn längs huvuddelen av Söderberga gårdsväg (runt 2 rörelser per p-plats för ytparkering längs gatan).

Ny situation

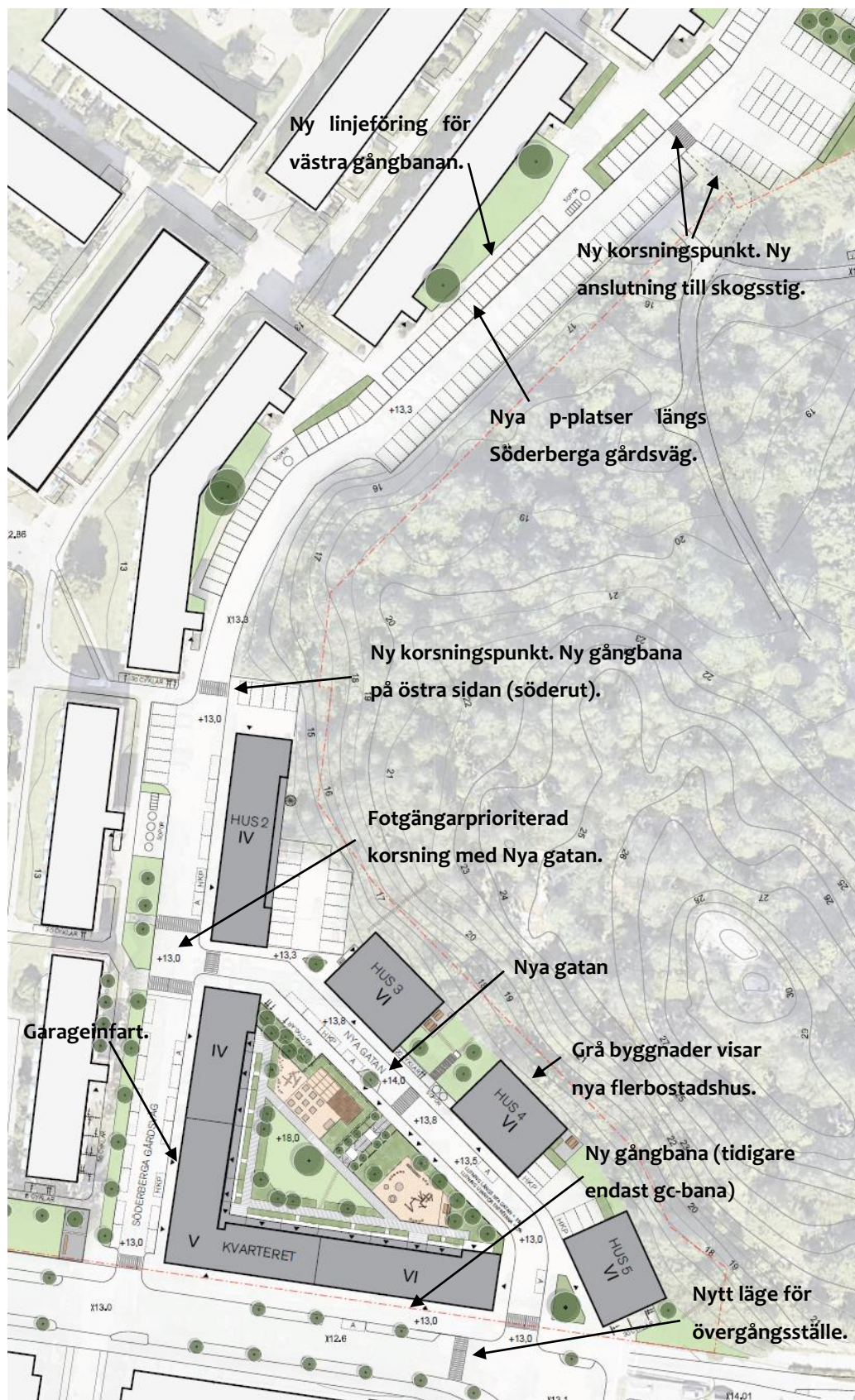
Utformning och reglering i sammanfattning:

- Komplettering av befintlig gata på privat mark
- Bibehållen körbanebredd
- Bibehållna funktioner för sophämtning och räddningsfordon.
- Ny utformning av korsningspunkter för fotgängare, ny linjeföring för gångbana, ny gångbana på delar av östra sidan.
- Parkeringsplatser för befintliga boende tillkommer (ersättning för parkering som tas i anspråk av ny bebyggelse)

Den delvis ombyggda gatan får en körbanebredd på cirka 6 m, samma bredd som idag. Parkeringsytor justeras och tillkommer. Befintlig vändyta för sopfordon behålls. Nya korsningspunkter skapas för fotgängare vid nya gatan samt i norra delen av gatan för gångtrafik till naturmark och skogsstig i öster, se Figur 2 på nästa sida.

Gatan skyltas med 20 km/h alternativt kan en del av gatan vid korsningen med nya gatan skyltas som gångfartsgata, beroende på detaljutformning vid projektering (7 km/h).

Befintlig infart till ytparkering i södra delen av Söderberga gårdsväg ersätts med infart till garage något längre norrut, se Figur 2.



Figur 2. Planskiss över del av Söderberga gårdsväg och Nya gatan. Illustration: White Arkitekter.

4.2. Nya gatan

Befintlig situation

Ingen gata finns. Ytan används idag för bl.a. garage.

Ny situation

En ny lokalgata anläggs, se Figur 2. Föreslagen utformning syftar till att skapa en trevlig miljö där motortrafik framförs enligt principen om att vara ”gäst”. Fotgängares rörelse och vistelse prioriteras. Bredd på gångbanorna är 2,5 m. Körbanan är 4 m där körbana passerar parkeringsplatser eller till exempel växtbädd. Där bilar ska mötas är körbanan 6 m bred. Utformningen sammantaget innebär låga hastigheter.

Utformning och reglering i sammanfattning:

- Lokalgata på privat mark som möter stadens mark vid Söderberga allé
- Utformning som skapar trevlig och trygg miljö för fotgängare.
- Sektion i detaljplan om 6 m körbar bredd, 2.5 m trottoar på båda sidor.
- Funktioner för sophämtning och räddningsfordon, parkering enligt arkitektskiss.
- Upphöjd korsning med Söderberga gårdsväg och i mötet med Söderberga allé (gång-/cykelbana).
- Zebra-övergångsställen i samtliga anslutningar vid Söderberga gårdsväg.
- Detaljprojektering avgör hastighetsreglering/ gatutyp.

Nya gatan får funktioner som angöring för boende, infart till parkeringsgarage samt lastning- och lossning av varor till butik. Gatan lutar max 3 % i längsgående riktning. Från en höjdpunkt ungefär mitt på gatan sluttar gatan neråt åt såväl Söderberga gårdsväg som Söderberga allé.



Figur 3. Illustrationsbild längs Nya gatan. Vy mot sydöst. Illustration: White Arkitekter.

Där lassning, lossning och kantstensparkering sker blir kvarvarande körbar yta ca 4 m. Det är för smalt för möte bil + bil men fungerar för bil + cykel. Om lastning och lossning ordnas i korta sektioner med plats och fri sikt för möte var 20-40 meter kan gatan fortsatt göras dubbelriktad för motorfordon.



Figur 4. Vägmarke för gångfartsområde

Detaljprojektering i senare skede avgör om det är lämpligast att reglera gatan som enkelriktad för motorfordon eller som dubbelriktad. Projekteringen ska också ta ställning till om gatan bör regleras som gångfartsgata eller med 20 km/h hastighetsgräns. Valet beror bl.a. på tillgängliga resurser för att åstadkomma en attraktiv fotgängarmiljö. 20km/h är rekommenderad som högsta skyltade hastighet.



Figur 5. Fotgängar- och cykelvänlig gata i Vallastaden som kan tjäna som inspiration för utformning av Nya gatan, dock med notering om att Nya gatan anläggs med trottoarer för att ge tryggare fotgängarrörelser på grund av varuleveranser.



Figur 6. Växtbädd i den körbara ytan. Exempel på utformning från gata i Malmö som ger korta raka sektioner för motortrafiken och på så sätt prioriterar fotgängares rörelse och vistelse.

Trafikutredningsbyrån bedömer att antalet motorfordonsrörelser på Nya gatan till under 200 per vardagsdygn. Antal motorfordonsrörelser minskar ju lägre hastighet och kortare raka sektioner som gatan förses med eftersom fordonsförare då istället väljer Söderberga gårdsväg i större utsträckning.

4.3. Söderberga Allé

Befintlig situation

Huvudgata med gångbana på södra sidan och gemensam gång- och cykelbana på norra sidan, med markerade platser för kantstensparkering på båda sidor inramat av trädrader. Gatan är offentligt ägd. Hela Söderberga allé är reglerad med områdesparkeringsförbud. Förbudet gäller överallt där det inte finns markerade parkeringsplatser. Markerade parkeringsplatser har tidsreglerad parkering, max 15 min mellan kl. 8-16 på vardagar. Övrig tid råder parkeringsförbud även på markerade platser. Parkeringen är gratis för användare. Parkeringsplatserna är lågt utnyttjade under de tider parkering är tillåten. Söderberga allé är en av två huvudsakliga infarter till bostäder och verksamheter i Beckomberga. Skyltad hastighetsgräns är 30 km/h.

Ny situation

Gatan får en något justerad korsningspunkt i östra delen av planområdet där Söderberga allé svänger mot söder. På denna plats ersätts en infart till parkering och garage med en korsning med Nya gatan. Inom privat fastighetsmark anläggs en 2,5 m bred trottoar för fotgängare till den nya bebyggelsen mellan Söderberga gårdsväg och Nya gatans korsning med Söderberga allé. Lokalisering av befintligt övergångsställe (zebra) i böjen av Söderberga allé justeras något, se Figur 2. I övrigt påverkas inte utformning av Söderberga allé av planförslaget.

Korttidsparkeringar utmed Söderberga allé får fler målpunkter i och med de nya byggnader som anläggs och nyttjandet av dessa ökar.

Flödet av fotgängare, cykel- och motortrafik ökar i och med den nya bebyggelsen. Det bedöms dock inte nämnvärt påverka framkomlighet eller säkerhet i området och inte heller motivera behov av åtgärder på gatunätet.

Fotgängare ges en gångbana mellan Söderberga gårdsväg och Nya gatans korsning med Söderberga allé och på så sätt inte behöver använda samma yta som cykeltrafiken, så som är fallet idag.

Anslutande fordonsrörelser från Söderberga gårdsväg och Nya gatan är relativt litet och påverkas i relativt liten grad av planförslaget. Bibehållen reglering med väjningsplikt är därför fortsatt att rekommendera.

5. Bilparkering

Befintlig situation

De parkeringsytor som finns inom planområdet används av såväl bilägande boende i Vårdaren 1 som av de som äger bil och bor i angränsande kvarter. Samfälligheten Söderberga allé hyr parkeringsplatser av Arbetarebostadsfonden inom Vårdaren 1. Samfälligheten förfogar även över fler parkeringsplatser i närområdet.

Den del av parkeringsefterfrågan som hör till Vårdaren 1 är som följer.

- Arbetarebostadsfonden tillhandahåller 219 p-platser inom Vårdaren 1 som hyrs ut till de boende inom fastigheten (Arbetarebostadsfonden 2018-12-03). Ica förfogar därutöver över 4 p-platser reserverade för anställda och 10 tidsreglerade besöksparkeringar.
- Boende inom Vårdaren 1 hyr dessutom 23 platser av Samfälligheten Söderberga allé. Det är 13 som hyr i garaget och 10 som hyr markparkering.

Antalet uthyrda p-platser motsvarar ett p-tal på knappt 0,45 bilplatser per lägenhet inom Vårdaren 1 (219 p-platser/ 489 lägenheter)³. Räknar man även in de parkeringsplatser som tillhandahålls av samfälligheten blir p-talet 0,49 per lägenhet.

Reserverade platser hyrs separat från hyra av bostad. Avgiften för parkering är låg. Reserverade markparkeringsplatser inom Vårdaren 1 kostar 300 kr/ månad. Garageplatser som Arbetarebostadsfonden hyr ut kostar 600 kr/ månad.

Beläggningen på ICAs besöks- och personalparkering har varit låg vid platsbesök (onsdag förmiddag den 27 mars 2019 användes 5 av 14 platser, fredag eftermiddag 25 jan 2019 var 3 platser belagda). Att beläggningen är låg är naturligt då butikens kunder har kort gångavstånd till butiken.

Vid en beläggningsräkning som genomfördes en förmiddag i januari 2019 observerades över 90 lediga och för användaren gratis parkeringsplatser på gatumark i närområdet. De lediga platserna observerades inom 5-10 minuters promenad. I närheten av planområdet observerades vid samma tillfälle 60 lediga men avgiftsbelagda platser på fastigheter längs Söderberga gårdsväg (vid Beckomberga sim och idrottshall, Bromma sjukhus och Beckomberga skola, samtliga platser inom

300 m från planområdesgräns). Det fanns vid räkningen i januari 2019 därutöver ett 70-tal lediga avgiftsbelagda platser vid Bäckbornas väg.

Ny situation

Parkering för boende med bil i de nya husen löses i garage i södra delen av området (Hus 1, 2 och Kvarteret). Totalt innehåller aktuell arkitektskiss 362 parkeringsplatser inom Vårdaren 1 (varav 107 i garage och resterande på markyta). 268 p-platser tas i anspråk av den nya bebyggelsen. Parkeringssamfällighetens hyrda p-platser inom Vårdaren 1 ersätts ej.

Ytterligare några parkeringsplatser går att tillskapa på Söderberga gårdsväg vilket tar höjd för pelarsättning i garage.

Parkeringsplatser som används av dagens boende inom fastigheten Vårdaren 1 flyttas till främst norra delen av Söderberga gårdsväg där befintliga kantstens- och ytparkeringar utökas (gatan ligger på kvartersmark).

Parkeringssamfälligheten har tillgång till en parkeringsyta utmed Råckstavägen, söder om Söderberga allé, Vårdträdet S:6. Detaljplanen för denna yta medger anläggning av ett parkeringsdäck vilket möjliggör utökning med ett större antal p-platser. Avståndet från parkeringen till fastighetsgränsen för Vårdaren 1 är ungefär 100 m.

Med höjda avgifter minskar parkeringsefterfrågan på fastigheten Vårdaren 1. Det finns idag ett antal avställda fordon på parkeringen. Det finns även tecken på att p-platser inom Vårdaren 1 hyrs ut i andra hand av fondens boende. Incitament för sådan ej tillåten andrahandsuthyrning kan vara att p-platserna inom Vårdaren 1 är billigare än parkering på angränsande fastigheter.

6. Sammanfattande bedömning

Den skisserade bebyggelsen och gatuutformningen bedöms fungera väl. Skissförslagets intentioner är att ge bättre möjligheter för fotgängare att tryggt och säkert korsa Söderberga gårdsväg, med en utformning som understödjer barns rörelsefrihet. Den nya situationen innebär oförändrad framkomlighet med bil och sopfordon i området, då hastigheten redan är låg. Trygghet och trevnad för fotgängare ökar längs Söderberga allé då fotgängare ges egen yta och slipper dela med cykeltrafiken på aktuell sträcka.

Parkeringsplatser för rörelsehindrade går att ordna i garage och på ytparkeringar längs Nya gatan och Söderberga gårdsväg, samt inom befintlig parkeringssamfällighet.



Samfälligheten Söderberga allé har möjlighet att vid behov utöka antalet p-platser vid Råckstavägen.

Ytor för sophantering och sopfordon är säkerställda.

Räddningsfordons och varuleveransers tillgänglighet längs gatunätet är säkerställd.

Lutningar i längs gatunätet är små till mycket små vilket ger god tillgänglighetsstandard.

/Slut.